

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Supplementary Examination: March/April-2023

**Sociology (Optional) Paper-VI
SOCO6: Sociology of Health**

**Day and Date: Thursday, 13/07/2023
Time: 3.00 PM To 5.00 PM**

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The nature of health is.....
A) Natural B) Land and time C) Scientific D) Religious
- 2 The basic definition of health was given by the World Health Organization in the year.....
A) 1948 B) 1951 C) 1961 D) 2000
- 3 The root of human health is in human
A) Diet B) Culture C) Rest D) Labor
- 4 He is the author of "Text book Preventive and Social Medicine".
A) Mechanic B) K. Park C) Yashpal Bedi D) Wilson Robert
- 5 According to..... Hypertension Cancer Tuberculosis is related to the socio economic condition of the family.
A) Mak Ivar and Page B) T. M Dak C) Gillin and Gillin D) Graham and Reeder
- 6 Heart disease is a type of disease.
A) Mental B) Natural C) Visitor D) Biological – Physiological
- 7 This is known as a disease caused by cat's foot.
A) Heart disease B) Diabetes C) Cancer D) Paralysis .
- 8 The concept of public health first emerged in this country.
A) India B) England C) USA D) German
- 9 "Capitalism" is said to be the factor responsible for the disease
A) George Mead B) Karl Marx C) Charles Cooley D) Max Weber
- 10 The concept of meeting the health needs of all the people in the community is called
A) Disease B) Disease C) Disease eradication methods D) Community health
- 11 The idea of health is of nature.
A) Absolute B) Traditional C) Relative D) Modern
- 12 The branch of sociology studies health.
A) Political sociology B) Health sociology C) Industrial sociology D) Anthropology

- 13 In traditional lifestyles is more advocated.
A) Competition B) Conflict C) Cooperation D) Disintegration
- 14 Modern lifestyle has a great influence on the value of
A) Chingism B) Collectivism C) Religion D) Spiritualism
- 15 Attainment of health isof every human being.
A) Self-respect B) Traits C) Pride D) Authority

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Traditional lifestyle
- 2 Preventive measures
- 3 Concept of disease
- 4 Preventive measures

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Biological Health
- 2 Causes of cancer
- 3 Disadvantages of traditional way of life
- 4 Health benefits of modern lifestyle

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the nature of diabetes and review the causes of diabetes in detail.
- 2 Explain the factors responsible for maintaining good health

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 आरोग्याचे स्वरूप असते.
अ) नैसर्गिक ब) स्थल व कालसापेक्ष क) वैज्ञानिक ड) धार्मिक
- 2 जागतिक आरोग्य संघटनेने आरोग्याची मुलभूत व्याख्या साली केली.
अ) १९४८ ब) १९५१ क) १९६१ ड) २०००
- 3 मानवाच्या आरोग्याचे मुळ हे मानवाच्या मध्ये असते.
अ) आहार ब) संस्कृती क) विश्रांती ड) श्रम
- 4 "Text book Preventive and Social Medicine" या पुस्तकाचे हे लेखक आहे.
अ) मेकॅनिक ब) के. पार्क क) यशपाल बेदी ड) विल्सन रॉबर्ट
- 5यांच्या मते अति उच्चरक्त दाब कर्करोग क्षय रोगांचा संबंध हा कुटुंबाच्या सामाजिक आर्थिक परिस्थितीशी आहे
अ) मक आयवर वपेज ब) टी. एमडाक क) गिलीन आणि गिलीन ड) ग्राहम आणि रीडर

- 6 हृदयविकार हा या प्रकारचा रोग आहे.
 अ) मानसिक ब) स्वाभाविक क) आगंतुक ड) जीवशास्त्रीय – शरीरशास्त्रीय
- 7 हा मांजराच्या पावलांनी येणारा आजार म्हणून ओळखला जातो.
 अ) हृदयविकार ब) मधुमेह क) कॅन्सर ड) अर्धांगवायू
- 8 या देशात प्रथमतः सार्वजनिक आरोग्य ही संकल्पना उदयास आली.
 अ) भारत ब) इंग्लंड क) अमेरिका ड) जर्मन
- 9 "भांडवलशाही" हा आजाराशी जबाबदार घटक आहे असे यांनी म्हटले आहे.
 अ) जॉर्ज मीड ब) कार्ल मार्क्स क) चार्लस कुले ड) मॅक्स वेबर
- 10 समुदायातील सर्व लोकांच्या आरोग्यविषयक गरजांची पूर्तता करणाऱ्या संकल्पनेला म्हणतात.
 अ) रोग ब) आजार क) आजार निर्मुलन पद्धती ड) समुदाय आरोग्य
- 11 आरोग्याची कल्पना ही स्वरूपाची आहे.
 अ) निरपेक्ष ब) पारंपारिक क) सापेक्ष ड) आधुनिक
- 12 समाजशास्त्राची शाखा आरोग्याचा अभ्यास करते.
 अ) राजकीय समाजशास्त्र ब) आरोग्याचे समाजशास्त्र क) औदयोगिक समाजशास्त्र ड) मानवशास्त्र
- 13 पारंपारिक जीवनशैलीत.....चा अधिक पुरस्कार केला जातो.
 अ) स्पर्धा ब) संघर्ष क) सहकार्य ड) विघटन
- 14 आधुनिक जीवनशैलीवर.....या मूल्याचा जास्त प्रभाव आहे.
 अ) चंगळवाद ब) समष्टिवाद क) धार्मिक ड) अध्यात्मावाद
- 15 आरोग्य प्राप्ती हा प्रत्येक मानवाचा.....आहे.
 अ) स्वाभिमान ब) गुणधर्म क) अभिमान ड) अधिकार

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 पारंपरिक जीवनशैली
- 2 प्रतिबंधात्मक उपाय
- 3 रोगाची संकल्पना
- 4 प्रतिबंधात्मक उपाय

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 जीवशास्त्रीय आरोग्य
- 2 कर्करोगाची कारणे
- 3 पारंपरिकजीवन पद्धतीतील तोटे
- 4 आधुनिक जीवनपद्धतीतील आरोग्यविषयक फायदे

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 मधुमेहाची स्वरूप स्पष्ट करून मधुमेहाच्या कारणांचा सविस्तर आढावा घ्या.
- 2 आरोग्य सुव्यवस्थित राहण्यामागील जबाबदार घटक विशद करा

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Supplementary Examination: March/April-2023

**Sociology (Optional) Paper-VI
SOCO6: Sociology of Health**

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 आरोग्याचे स्वरूप असते.
अ) नैसर्गिक ब) स्थल व कालसापेक्ष क) वैज्ञानिक ड) धार्मिक
Option 2
- 2 जागतिक आरोग्य संघटनेने आरोग्याची मुलभूत व्याख्या साली केली.
अ) १९४८ ब) १९५१ क) १९६१ ड) २०००
Option 1
- 3 मानवाच्या आरोग्याचे मुळ हे मानवाच्या मध्ये असते.
अ) आहार ब) संस्कृती क) विश्रांती ड) श्रम
Option 2
- 4 "Text book Preventive and Social Medicine" या पुस्तकाचे हे लेखक आहे.
अ) मेकॅनिक ब) के. पार्क क) यशपाल बेदी ड) विल्सन रॉबर्ट
Option 2
- 5 यांच्या मते अति उच्चरक्त दाब कर्करोग क्षय रोगांचा संबंध हा कुटुंबाच्या सामाजिक आर्थिक परिस्थितीशी आहे
अ) मक आयवर वपेज ब) टी. एमडाक क) गिलीन आणि गिलीन ड) ग्राहम आणि रीडर
Option 4
- 6 हृदयविकार हा या प्रकारचा रोग आहे.
अ) मानसिक ब) स्वाभाविक क) आगंतुक ड) जीवशास्त्रीय – शरीरशास्त्रीय
Option 1
- 7 हा मांजराच्या पावलांनी येणारा आजार म्हणून ओळखला जातो.
अ) हृदयविकार ब) मधुमेह क) कॅन्सर ड) अर्धांगवायू
Option 2
- 8 या देशात प्रथमतः सार्वजनिक आरोग्य ही संकल्पना उदयास आली.
अ) भारत ब) इंग्लंड क) अमेरिका ड) जर्मन
Option 1
- 9 "भांडवलशाही" हा आजाराशी जबाबदार घटक आहे असे यांनी म्हटले आहे.
अ) जॉर्ज मीड ब) कार्ल मार्क्स क) चार्लस कुले ड) मॅक्स वेबर
Option 2
- 10 समुदायातील सर्व लोकांच्या आरोग्यविषयक गरजांची पूर्तता करणाऱ्या संकल्पनेला म्हणतात.
अ) रोग ब) आजार क) आजार निर्मूलन पद्धती ड) समुदाय आरोग्य
Option 4
- 11 आरोग्याची कल्पना ही स्वरूपाची आहे.
अ) निरपेक्ष ब) पारंपारिक क) सापेक्ष ड) आधुनिक
Option 3
- 12 समाजशास्त्राची शाखा आरोग्याचा अभ्यास करते.
अ) राजकीय समाजशास्त्र ब) आरोग्याचे समाजशास्त्र क) औदयोगिक समाजशास्त्र ड) मानवशास्त्र
Option 2
- 13 पारंपारिक जीवनशैलीत चा अधिक पुरस्कार केला जातो.
अ) स्पर्धा ब) संघर्ष क) सहकार्य ड) विघटन
Option 3

14 आधुनिक जीवनशैलीवर.....या मूल्याचा जास्त प्रभाव आहे.

अ) चंगळवाद ब) समष्टिवाद क) धार्मिक ड) अध्यात्मावाद

Option 1

15 आरोग्य प्राप्ती हा प्रत्येक मानवाचा.....आहे.

अ) स्वाभिमान ब) गुणधर्म क)अभिमान ड) अधिकार

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 पारंपरिक जीवनशैली

Ans:

2 प्रतिबंधात्मक उपाय

Ans:

3 रोगाची संकल्पना

Ans:

4 प्रतिबंधात्मक उपाय

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 जीवशास्त्रीय आरोग्य

Ans:

2 कर्करोगाची कारणे

Ans:

3 पारंपरिकजीवन पद्धतीतील तोटे

Ans:

4 आधुनिक जीवनपद्धतीतील आरोग्यविषयक फायदे

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 मधुमेहाची स्वरूप स्पष्ट करून मधुमेहाच्या कारणांचा सविस्तर आढावा घ्या.

Ans:

2 आरोग्य सुव्यवस्थित राहण्यामागील जबाबदार घटक विशद करा

Ans:
